

Nivon Zaanstreek

Maandbericht

April 2022

AGENDA

April

Zondag 10	Amsterdam	Wandeling met René Valensa: Een Meesterlijk Amsterdam
Maandag 11	Koog	Repetitie Muziekgroep
Maandag 25	Koog	Repetitie Muziekgroep

Mei

Zondag 29	Lelystad	Excursie naar de Marker Wadden

Juni

Zaterdag 18	Biesbosch	Dagtocht samen met afdeling Beverwijk naar Nationaal Park Biesbosch en Dordrecht

Lever je kopij tijdig in!
Voor het volgende Maandbericht moet de kopij vóór dinsdag 19 april 2022 bij de redactie zijn.

Het is lente!

NIVON AFDELING ZAA NSTREEK

Redactie-adres: Herman van Kordenoordt, Julianastraat 37
1541 GH Koog aan de Zaan, ☎ 06 5311 43 85
E-mail: nivonzaanstreek1@gmail.com

Bestuur: ☎
Voorzitter Herman van Kordenoordt 06 5311 43 85
Secretaris Martinel de Lange 06 1262 22 81
Penningmeester Henk Evenaar 075 628 54 11
Ledenadministratie: Martinel de Lange 06 1262 22 81

E-mail: Martinel-de-L@hotmail.com
Ledenmutaties, zoals verhuizing, aanmelding nieuw (gezins-)lid, overlijden of opzegging lidmaatschap -liefst via mail- doorgeven aan Martinel de Lange. Periodiek worden deze mutaties doorgegeven aan het Centraal Bureau, Amsterdam

Bankrekening: NL90TRIO 0379 5186 78 t.n.v. Nivon Zaanstreek

Muziekgroep: Henk op den Akker 075 642 55 60
De repetities zijn 2 maal per maand op maandagmiddag
Repetitieadres: Clubgebouw BWZ
Pinkstraat 14, Koog aan de Zaan
Nivonleden betalen € 8,50 per maand, niet leden betalen € 11,50 per maand

Museumbezoek: Hanneke Leeuwerink 06 44 076 760
E-mail: hleeuwerink@upcmail.nl

Redactie: Herman van Kordenoordt, Dick de Graaf, Martinel de Lange.

Oplage: Dit Maandbericht wordt verzonden naar 450 e-mailadressen

Landelijk Bureau: info@nivon.nl

**Stel je geen prijs meer op het ontvangen van het Maandbericht?
Of ken je juist iemand die het graag zou ontvangen?
Geef dit door op nivonzaanstreek1@gmail.com**

Van de voorzitter

De maand maart hebben we afgesloten met een behoorlijk gevuld programma. Sinds lange tijd kon het museumbezoek weer doorgaan en daar is gelijk gebruik van gemaakt door naar de prachtige tentoonstelling in Het Schip in Amsterdam te gaan (zie verslag van Louis Groen), ook zagen we Bart en Bam optreden in de Pelikaan en hielden we de jaarvergadering, die zoals vorig jaar afgesloten werd door de muzikanten rond Piet Hein Eikel. Met hen probeerden wij het Oekraïens volkslied en een paar andere vredesliederen te zingen. Afgelopen zondag bezocht een aantal de koffiezondag in Banjaert. Martinel had haar handen vol om de tocht naar de Marker Wadden te organiseren. Aan belangstelling gelukkig geen gebrek, maar de manier van inschrijven bij Natuurmonumenten vertraagde zo, dat de datum uitgesteld moest worden.

Na de zachte winter en de vele zonuren is de lente volop losgebarsten. Je ziet overal het groen tevoorschijn komen! We genieten van al die zonneschijn, maar of het wel zo goed is, dat in maart al zulke temperaturen en zonuren gemeten worden, is maar de vraag. Het was in ieder geval niet moeilijk de kachel een graadje lager te zetten...

Verder doen de beelden van de oorlog die in Oekraïne gevoerd wordt ons allen verdriet. Het is te hopen dat de velen die op de vlucht zijn voorlopig een veilige plek vinden en dat zij op termijn weer terug kunnen keren. Al zal er na de beëindigde strijd wel heel veel hersteld moeten worden. We houden ons hart vast.
Herman van Kordenoordt

Wandeling Amsterdam, een MEESTERlijke geschiedenis

Op 9 februari 2020 kwam René Valensa naar De Pelikaan met zijn virtuele wandeling door Amsterdam. Dit zou daarna in april met een echte wandeling door Amsterdam het vervolg krijgen. Door de Corona pandemie kwam dit toen te vervallen.

Nu kunnen we gelukkig aankondigen dat deze wandeling nu wel zal doorgaan en wel op zondag 10 april!

In deze wandeling door de historische binnenstad van Amsterdam lopen we langs kunstwerken van beroemde historische meesters die op de openbare weg of in openbare gebouwen te zien zijn. Al deze kunstwerken vertellen een stukje van de Amsterdamse geschiedenis. Zo komen we langs plekken waar Rembrandt gewerkt heeft, zien teksten van Vondel en werken van Hendrik de Keyser en nog vele anderen. Het gaat tijdens de wandeling niet om de kunstwerken zelf maar om het Amsterdamse geschiedenisverhaal daarachter wat wordt verteld.

Datum en tijd: Zondag 10 april om 10.30 uur.

Plaats: Verzamelen op het Spui 21, bij het Maagdenhuis in Amsterdam

Aantal: Maximaal 15 personen

Duur: Ongeveer 1.45 á 2 uur

Prijs: Leden € 12,00 Niet leden € 15,00. Met geld te betalen aan Martinel.
In dit bedrag is de door Amsterdam verplichte Vermakelijkheids retributie en gebruik van het audiosysteem (kastje) met "oortjes" (mag je na afloop behouden) inbegrepen. Opgeven bij Martinel de Lange via e-mail (Martinel-de-L@hotmail.com) of telefoon (06-12622281)

Rasphuispoort

Excursie naar Marker Wadden

(Natuurmonumenten)

De vijf natuureilanden, samen de Marker Wadden, zijn aangelegd met 42 miljoen kubieke meter zand, klei, veen en slib uit het Markermeer. Het gebied wordt 'gebruikt' door zo'n 200 vogelsoorten, die hier uitrusten of broeden. Natuurmonumenten en Rijkswaterstaat werken samen met Boskalis aan de uitvoering van dit nieuwe natuurgebied. Alleen het Haveneiland is sinds september 2018 toegankelijk voor natuurliefhebbers en watersporters. Dit eiland bestaat nu uit 250 hectare natuur boven en onder water, de hele eilandengroep beslaat 1300 hectare. Het doel is om van de Marker Wadden één grote natuurarchipel te maken van zo'n 10.000 hectare. Het is dan één van de grootste natuurherstelprojecten van West-Europa.

De veerboot naar de Marker Wadden brengt je in ongeveer drie kwartier naar het eiland en de boottocht is al een belevenis op zich. Ontdek dit nieuwste stukje Nederland en geniet van de weidsheid van de eilanden. Maak een mooie wandeling, observeer de vogels en zie hoe de nieuwe natuur hier bezig is te ontstaan. Marker Wadden is een wandeleiland, een deel van de wandelroute is geschikt voor mensen met een rolstoel. Zorg voor voldoende beschermende kleding en goede (wandel)schoenen. Catering is aanwezig op de veerboot en in het fraaie paviljoen op het eiland.

Datum en tijd: **zondag 29 mei 2022 van 12.30 tot circa 18.30 uur**

Openbaar vervoer: Vanaf station Zaandam om 10.18 uur (spoor 5) met Sprinter richting Hoofddorp, overstappen op Schiphol naar spoor 1-2 / Intercity richting Lelystad Centrum. Lopen 3 minuten naar busstation Station Centrum Lelystad, met Arriva Bus 3, vanaf Perron D, richting Batavia Stad Station, uitstappen bij bushalte Batavia Haven Lelystad. Op de kade met de bocht mee lopen naar links langs de muur met boogjes. Bij het vertrekpunt van de veerdienst zie je de groene vlag van Natuurmonumenten.

Vertrekpunt veerboot: Bataviahaven 1, 8242 PR LELYSTAD

Vertrektijd veerboot: 12.30 uur (**12.15 u. aanwezig!**) (retour vanaf Marker Wadden 17.30 u)

Parkeren auto: Betaald parkeren op 10 minuten loopafstand bij Batavia Stad. Of in VOC-garage (beperkt ruimte) naast Batavia Haven. Of parkeerterrein naast winkel Only for Men aan de Museumweg.

Kosten: (veerboot plus rondwandeling met gids op de Marker Wadden)
NIVON-leden, die lid zijn van Natuurmonumenten betalen € 25,50 pp en voor kinderen t/m 12 jr. zijn de kosten € 17,50.

NIVON-leden, die geen lid zijn van Natuurmonumenten, betalen € 30,50.

Niet-Nivonleden, die (ook) geen lid zijn van NatuurMonumenten, betalen € 35,-.

Graag van te voren overmaken op rekening NL90 TRIO 0379 5186 78 t.n.v. Nivon Zaanstreek, onder vermelding van Excursie Marker Wadden.

Eventueel meerijden? Mail of bel me even, dan kan dit misschien geregeld worden. Martinel de Lange, tel. 06-12622281

Bij voorkeur via e-mail: Martinel-de-L@hotmail.com

Tocht naar Marker Wadden (verplaatst naar) zondag 29 mei 2022

Heel veel belangstelling voor deze Nivon-activiteit! Liefst 52 aanmeldingen hebben we gekregen. Door de gecompliceerde wijze van reserveren voor de veerboot bij Natuurmonumenten/Marker Wadden hebben we helaas een aantal mensen moeten teleurstellen. Dit betreuren we zeer!

Volgens Natuurmonumenten bestaat de mogelijkheid van reserveren voor een groep groter dan 10 personen. Daarom gebeld met Natuurmonumenten in Amersfoort hoe dit geregeld zou kunnen worden. Wisten ze niet, maar ik werd doorverwezen naar info Marker Wadden. Bleek dat deze instantie alleen via e-mail te bereiken is. Diverse keren gemailld, geen enkele reactie helaas. Intussen op de website van Marker Wadden in de gaten gehouden hoeveel vrije plaatsen er nog waren op de veerboot van 29 mei.

Voor alle aanmelders die geen Natuurmonumenten (NM)-lid zijn, alvast op mijn naam en lidmaatschapsnummer een ticket gereserveerd op de veerboot. De bedoeling was daarna de NM-leden ieder apart, met eigen lidmaatschapsnummer (in verband met de beloofde korting van €5,- per NM-lid) aan te melden voor de veerboot. Helaas, dit bleek niet mogelijk in het reserveringssysteem van Natuurmonumenten/Marker Wadden. Ik kon niet voor andere NM-leden reserveren.

De tijd begon te dringen, want de website gaf aan dat het aantal vrije plaatsen op de veerboot snel minder werd. En nòg een keer de datum verplaatsen was natuurlijk geen optie! Maandagavond 21 maart waren er nog precies genoeg vrije plaatsen op de veerboot voor de overige 25 aangemelde personen. Na kort overleg besloten om dan op mijn naam in één keer alle overgebleven vrije plaatsen te reserveren, dat waren er inmiddels nog maar 21... en zonder korting nu! Bijzonder klantvriendelijk! Er gaat zeker nog een boze brief naar het hoofdkantoor van Natuurmonumenten in Amersfoort!

Drie trouwe Nivon-leden staan nu op de wachtlijst en de hopelijk mooie en interessante tocht en rondwandeling met gids op de Marker Wadden kan zondag 29 mei a.s. doorgaan, met 45 deelnemers! We hopen op een fijne, gezellige dag met mooi weer...

Martinel

Vooraankondiging: Dagtocht samen met de afdeling Beverwijk naar Nationaal Park Biesbosch en Dordrecht op zaterdag 18 juni

Na twee jaar uitstel door de corona maatregelen verwachten we dat het nu toch in juni echt kan doorgaan. Hier de plannen zoals bedacht.

We gaan weer met de Hellingman-bus op reis. Opstapplaatsen en tijden volgen nog in volgend bericht voor de deelnemers. Wel kunnen we nu al melden dat bij Stayokay in Dordrecht de koffie met iets lekkers voor ons klaar zal staan.

Na de koffie gaan we een vaartocht maken met de Sterling door het prachtige Nationale Park Biesbosch.

Een deel van de groep, ca 15 personen gaan dan met een gids een excursie maken langs het Griendmuseumpad. Deze wandeling van ongeveer een uur gaat tot de Stenen Keet. Daar zal ook de boot een stop maken zodat de wandelaars kunnen instappen en meevaren, de andere groep loopt de route terug.

Daarna gaan we met z'n allen naar Dordrecht. Hier kan je op eigen gelegenheid de middag doorbrengen. Je kunt bijvoorbeeld kiezen uit een bezoek o.a. aan Museum Dordrecht, het onderwijsmuseum, een stadswandeling door de

mooie oude stad, de grote kerk met zijn scheve toren, het Binnenvaartmuseum, of ontspannen op een terrasje aan de Merwede. Informatie over stadswandeling en musea-adressen wordt verzorgd.

Vervolgens verzamelen we weer om richting huis te gaan met onderweg in Haarzuylen nog een gezamenlijk diner als afsluiting van een mooie dag met elkaar.

In verband met de opstapplaatsen kunnen personen uit Beverwijk en omgeving zich voor deze dag vóór 15 mei opgeven bij Ida Hoogeland e-mail penningmeester@nixonbeverwijk.nl of telefoon 02510-249770. Graag bij aanmelding vermelden of een bepaald dieet nodig is

In verband met de opstapplaatsen kunnen personen uit de Zaanstreek en omgeving zich voor deze dag vóór 15 mei opgeven bij Hanneke Leeuwerink e-mail :hleeuwerink@upcmail.nl Telefoon 06-44076760. Graag vermelden of een bepaald dieet nodig is.

Bij aanmelding graag de kosten van € 62,00 voor Nivonleden en € 90,00 voor niet leden overmaken naar: penningmeester Nivon Beverwijk rekening NL22 TRIO 0788764357.

Geef je tijdig op! We hopen elkaar dan te ontmoeten.

de commissie: Hanneke Leeuwerink, Ida Hoogeland, Geeske Druif en Erna Wilfert

Van de Muziekgroep

Eindelijk...

Eindelijk kwam de muziekgroep op 28 februari weer bijeen om samen te musiceren.

Wat fijn was het om elkaar te zien. Alle leden zijn ook weer teruggekomen. Het duurde natuurlijk wel even voordat we konden gaan spelen. We zitten gewoon weer naast elkaar, zonder een tafel er tussen voor de anderhalve meter afstand. De instrumenten werden uitgepakt en gestemd maar ook werd even de tijd genomen om te vragen hoe het met iedereen ging.

Dirigent Joost wachtte geduldig totdat iedereen zover was. We hadden tevoren een lijstje gekregen met de stukken die hij van plan was deze middag te gaan spelen, zodat we thuis vast konden repeteren.

We begonnen met Skye Boat Song, waarbij de harp een mooie rol heeft en Bob ook graag vertelt over de Schotse geschiedenis en hoe we dit stuk zouden moeten spelen, niet te snel. Het is een grote sloep die in zee geroeid wordt, Oh, ja, en alleen door vrouwen.

Daarna speelden we het mooie Zweedse lied Vem kan segla förutan vind (Wie kan zeilen zonder wind). Hierbij speelde Tjarda steeds de basismelodie. Het was even werken maar uiteindelijk zeilden we samen het stuk uit.

Het was ondertussen wel tijd voor thee. Ook een belangrijk deel van de middag.

Volklied van Oekraïne
Гімн України
Tweestemmig

Mus. Sörgen Djalim

a a a g a b e c b e a g f a e a d e f g
si fje ne e ver lo e e kra i my i sta va i vo a a t ja

a a a g a b e c b e a g f a e a d d
si fje na a m bratja mo ladi ji oei mish net sja dol ja

e e a g f e d e f d e e f f g g a a
zhy noet na a sji i wa ra o zheny jak ra sa na son tsi

e e a g f e d e f d e e f a e a d e f g a b e s
za pa noe o e je em li my v bratja o e sja ji i sta ra o e tsi i

refrain: c b c a g g c b e a s f f g g a g a b e s
das o e sja e i ti lo my v polo zhen za na sjae sva o ba de e

c b c a g g c b e a s f a e a d d
i po lka zjem sjo my bratja a ko za ts ko ho ro doe

berkenbare woorden
oekraïny, volja = vrijheid, bratja = broeder, dolja = lache
son tsi = zen, ko za ts ko ho = kozakken, ro doe = volk

Na de pauze speelden we de Bourree en tot slot de Kleine Suite.

Het was een fijne middag. Het spelen viel mij niet tegen. En het is zoveel mooier met de verschillende instrumenten en mensen samen te spelen dan in je eentje thuis.

14 maart kwam Mery met een voorstel. Bij Piet Eikel had ze een bewerking van het Oekraïense volkslied gespeeld. Haar vraag was of wij dat ook wilden spelen. Volgens Joost was het voor de verschillende instrumenten goed te doen. En natuurlijk wilde iedereen het spelen. We oefenden in de verschillende groepen en samen en uiteindelijk konden we het volkslied van Oekraïne mooi spelen waarbij Joost de tekst zong.

Verder speelden we deze middag weer verder aan de Bouree, het Zweedse lied, Shee beg en we haalden de Rosenpolka weer eens uit het stof.

Tjarda stuurde later een opname van het volkslied rond.

<https://youtu.be/zqyh9IXzVUM>

Uit de reacties hierop bleek dat het gewaardeerd werd. Mery verwoordde het: "Dank voor het toesturen, het is ook een mooi stuk muziek. Geweldig dat jullie het wilden spelen, Joost deed het ook heel goed, bijzonder dat hij mee ging zingen.

Het was fijn om het met jullie te delen, het klonk heel mooi, het deed mij heel veel, bedankt hiervoor."

En zo was het: dit kan muziek samen spelen doen.

Ans Pieper

Terugblik: De grafische kunst van Fré Cohen in de Amsterdamse school van Michel de Klerk.

We hebben de tentoonstelling over het grafische werk van Frée Cohen gezien en gaan mee met de gids voor de toegift. Een rondleiding door de drie andere delen van het Museum Het Schip in de Spaarndammerbuurt in Amsterdam. Beide, tentoonstelling en rondleiding: Fantastisch!!
Als u niet mee was: 'Gaaf dat zien, gaat het horen!!'

Nog in gedachten bij het werk van Fré Cohen, luister ik naar onze gids en bemerk hoe ingewikkeld taal toch is. Niet altijd is wat we zeggen de precieze betekenis. Zo spreekt bijna iedereen over een architect die bouwt! Ook onze, overigens voortreffelijke gids, die uitlegt dat architect Michel de Klerk 'niet alleen Het Schip heeft gebouwd, maar ook de blokken er tegenover.' Maar denk ik, de Klerk bouwde niet, hij ontwierp. En dat deed hij ontzettend goed!!

Maar eerst Fré Cohen. Een mij onbekende naam. Van haar werk blijf ik als ik in de tentoonstelling sta toch weleens wat gezien te hebben. Een herkenning dus deze vrijdag de 11e maart, als we met rond 15 Zaanse Nivonnens de tentoonstelling bezoeken. Het kan ook niet anders dat ik haar werk herken! Jarenlang vakbondsbestuurder, historisch geïnteresseerd en deelgenoot in de Sociaal Democratie. Ik beleef een geweldig uur, als ik op de tweede verdieping van Het Schip haar werk zie.

Fré (1903 – 1943) is een kunstenares van joodse afkomst en groeit op en leeft in de bloeitijd van de verheffing van de arbeiders. Vakbonden (van het NVV), Jeugdorganisatie AJC, Vrouwenorganisaties, Woningbouwcorporaties en de SDAP (na WO II PvdA). Het zijn de met hoofdletters geschreven zelforganisaties die mogelijk maken dat de arbeiders een beter leven krijgen. Betere huisvesting, lonen, sociale zekerheid, arbeidsomstandigheden en meer erkenning. Al jong tekent Fré, volgt een opleiding en kan haar talent als lid van de AJC in die Sociaal Democratische jeugdorganisatie tot uitdrukking brengen. Prachtige boekomslagen, affiches waarvan een zeer rode die aanmoedigt achter de vaandels te gaan. Wat ze maakt voor het AJC-icoon De Paasheuvel ontbreekt evenmin.

Haar werk blijft niet onopgemerkt en ze treedt in dienst van de gemeente Amsterdam. In die tijd een zeer rode gemeente, die ook de verheffing van de arbeiders in het vaandel heeft staan. Dus kan Fré zich uitleven in haar grafische werk, nu ook in niet ideologisch gedreven werk. Zoals het boekje voor de Amsterdamse giro en andere gemeentelijke instellingen of campagnes.

Snel na de Duitse bezetting eindigt in 1941 haar baan bij de gemeente Amsterdam.

In 1943 wordt ze in de onderduik verraden en maakt op 39-jarige leeftijd in Borne een einde aan haar leven. Zo leefde ze in haar jonge leven met de idealen om bij te dragen aan de lotsverbetering van arbeiders en hun gezinnen. Zo kwam ze om vanwege haar afkomst, door niets ontziend geweld van juist tegengestelde aard. Te vroeg. Haar nagelaten werk in het Schip, stelt tegelijk de vraag hoe zij zich als

kunstenares verder zou hebben ontwikkeld. En hoe ze zich in de nieuwe tijd van na WO II zou hebben gemanifesteerd.

Zien we in het grafische werk van Fré Cohen al de verwantschap met de Art Deco, in de architectuur van de Amsterdamse school zien we dat evenzeer blijkt als de rondleiding begint in het voormalige postkantoor. Het is een onderdeel van het museum en volledig in oude staat teruggebracht. Er zijn ook wat aan de PTT verwante attributen tentoongesteld maar je kunt je afvragen, hoe leuk sommige ook zijn, of die niet wat detoneren. Het postkantoor is van binnen zelf al een groot kunstwerk en krachtig genoeg en behoeft geen extra's die afleiding en drukte geven. Met de vele details, zoals een verwijzing bij de telefooncel naar de telegraafpaal met raster, is het dé ultieme uitdrukking dat de Amsterdamse school met de ontwerpen aan de buiten en binnenkant 'gesamtkunst' is. Je bedenkt het niet, maar de kartelrand van een postzegel is verbeeld in het plafond. Dat allemaal is al volop genieten. Alles is zo kwalitatief, vakkundig en smaakvol gemaakt.

Als we het postkantoor verlaten kijk ik recht omhoog en bewonder het werk van de metselaars en kom zo weer bij de vraag wie er bouwde. Metselaars waren de werkelijke bouwers, kunstenaars met baksteen.

Ooit heeft iemand gezegd: We kennen alle farao's, maar we kennen geen enkele bouwer van de piramiden. De Klerk heeft ontworpen en kennen we nog. Wij kijken naar en wonen in zijn gestolde denkbeelden. Maar kennen we de metselaars nog? Ze zijn vervlogen in de tijd. Niet helemaal. Hun organisaties, cent voor cent opgebouwd, collectieven van arbeiders met hun idealen zorgden met juwelen van gebouwen voor een langdurige nalatenschap.

We vervolgen de route en komen aan in een container waarin een zeer armoedige souterrainwoning is nagemaakt. Het was een woning, half in de grond, voor een gezin van zeven mensen. De rauwe werkelijkheid rond de vorige eeuwwisseling voor tienduizenden armen. We maken onder andere kennis met de plek voor 'Het ondergeschoven kind.' Het ligt in een lade onder een bed. En ja, die lade ging 's nachts dicht. Onvoorstelbaar vinden we als bezoekers nu.

En dat vonden ze eindelijk rond de vorige eeuwwisseling eindelijk ook. De opkomende invloed van de Sociaal Democratie in haar bloeiende vooroorlogse jaren zorgt voor verandering. Als gevolg van wat in de politiek van toen de 'De Sociale kwestie' heette, kwamen wetgeving en sociale maatregelen tot stand. Opgeleid in de bouwkunde kom ik op 'eigen' terrein, als de gids de Woningwet 1901 memoreert, waarin eisen worden gesteld aan nieuw te bouwen woningen. Vooral hygiënische eisen als voldoende lucht, licht, ruimte, een toilet en slaapkamers. Tegelijk wordt voorzien in de voorwaarden om op grote schaal nieuwe woningen te bouwen door medefinanciering op grond van die woningwet. De al bestaande woningbouwverenigingen, in Amsterdam vaak Sociaaldemocratische maar ook wel confessionele, konden voluit gaan om hun doelstelling in de praktijk te brengen. De

Spaarndammerbuurt komt direct voort uit genoemde wetgeving. Architect Michel de Klerk (1884 – 1923), net als Cohen afkomstig uit een diamantslijpersgezin, krijgt van woningbouwvereniging Eigen Haard de opdracht Het Schip te bouwen. Er staat dan in 1915 al een net nieuwgebouwde school, waarin nu het Museum is gevestigd, die niet gesloopt mag worden. De Klerk ontwerpt erop en omheen een geweldig ensemble gestapelde woningen. Buiten een lust voor het oog. En als we de 'modelwoning' aan het voormalige schoolpleintje vanaf de achteringang betreden, zien we alle kenmerken van de wetgeving uit 1901 in de praktijk terug. Binnen is er de rust en het comfort dat schril af steekt bij die kleine, natte, armetierige oude souterrainwoning. Het is een voor die tijd prachtige woning die zo goed is, dat het nu nog een plezier moet zijn erin te wonen. Alle Nivonniers vergapen zich aan allerlei dingen die ze nog kennen van vroeger en aan de kwaliteit en de ruimte in deze (wel extra grote) modelwoning. Ik kan niet nalaten ook even de niet gesloten voordeur open te doen en kom in het fraaie portiek. Het huis ernaast wordt bewoond. Geen wonder dat mensen hier graag wonen denk ik, maar dat naast deze modelwoning nog een De Klerk woont

Wat kunnen lot en leven soms dicht bij elkaar liggen. Ook de Klerk sterft op 39-jarige leeftijd. Op zijn verjaardag zelfs. Ook voor hem kan de vraag gesteld worden hoe hij zich artistiek verder zou hebben ontwikkeld. Want hij was al op jonge leeftijd een zeer begaafde, veelzijdige en markante bouw- en interieurkunstenaar.

Opnieuw mijmerend bedenk ik dat ook in deze tijd kunstenaars en architecten heel mooie dingen ontwerpen en (laten) maken. En stel ik de toch wel culturele armoede van de huidige liberale democratie tegenover de rijkdom van de Sociaal Democratie van toen. Die levensovertuiging wordt door kunstenaars vormgegeven in affiches, beelden, gebruiksvoorwerpen. En in de wonderschone huizenblokken, praktische woonoplossingen van de architecten voor de werkende mens. Een rijk tijdperk.

Het is naast het kijken naar al dit moois, ook een genot om louter consumptief alles mee te mogen maken. Onder de voortreffelijke leiding van Hanneke die zorgt dat we op tijd komen en bij de groep blijven. En Herman strooit zijn kennis van details graag vragend uit: 'Weet je waarom de ramen zo hoog zitten in de gebouwen van de Amsterdamse School? De verheffing ging verder dan water, lucht en elektra. Voorkomen moest worden dat de arbeidervrouwen, net als in hun vroegere woningen voorovergebogen uit de ramen hingen te kletsen. Onzedelijk geachte beelden moesten in het betere leven in de nieuwe woning voorkomen worden.' De Klerk en alle andere verheffingsarchitecten, of hun opdrachtgevers, lieten hun invloed ver reiken!

Louis Groen.

11 Maart 2022. Dank aan Cisca Veuger en Mery Westbroek voor het insturen van foto's

Terugblik optreden Bart en Bam 6 maart jl.

Het optreden van Bart en Bam zou eigenlijk zijn op de Nieuwjaarsbijeenkomst, die oorspronkelijk op 9 januari zou plaatsvinden.

Nu op 6 maart was jammer genoeg een niet zo grote groep Nivonnens speciaal om het programma "Maar nu eerst..." bij te wonen. En dat programma was volgens mij de moeite waard!

Het programma bleek te bestaan uit zelfgemaakte liedjes, gedichtjes en praatjes. Het geheel, dus ook de zelf gemaakte melodieën, werd zeer muzikaal begeleidt door Bam, op de piano van de Pelikaan. Bart zong, bespeelde de gitaar, droeg de gedichtjes voor en praatte alles op een aardige manier aan elkaar. De besproken onderwerpen waren vooral de liefde, het ouder worden, dit met de verschillende

aspecten, zoals (het afnemen van) het geheugen en het ouder wordende lijf. Zelf constateerde Bart en Bam dat ze door corona een tijd niet samen gespeeld hadden, waardoor het af en toe niet helemaal liep zoals gewend waren. Behalve dat de gitaar eerst niet goed versterkt werd, maar daar merkte ik er nauwelijks iets van.

Bij aanvang van het tweede blok na de pauze, was het gitaar probleem opgelost en mede door een tip van Bob den Held, was er ook een kabel gewisseld, waardoor Bart meer bewegingsvrijheid kreeg.

Juist toen ik aan m'n slotwoordje dacht en me realiseerde dat alle teksten en melodieën echt zelfbedacht en origineel waren sloten Bart en Bam hun gevarieerde en heel onderhoudende programma af met de vertaling van Louis Armstrong's lied What a Wonderful World. Een eigen vertaling dat wel!

Herman van Kordenoordt

Nogmaals museumbezoek aan Het Schip.

Ik wist het wel, als Nivon afdeling waren we al eerder op bezoek geweest bij Het Schip. Het bleek op 25 mei 2008 te zijn geweest! De school was toen nog niet in gebruik als museum, maar de oude woning (we mochten toen zelf even de trap op naar het in het oog springende torentje) en het postkantoor bezochten we. In mijn fotoarchief zocht ik naar foto's die ik toen maakte.

En kijk eens wat er opvalt! Ook in 2008 fotografeerde ik die prachtige deur voor de ruimte waar het publiek niet mocht komen, omdat daar (vermoedelijk) het geld geteld werd. Er staat niet voor niets VERBODEN.

Nu in 2022 is er duidelijk iets aan toegevoegd. De hand en de knuppel (!) waren er in 2008 nog niet. Misschien moesten die nog gerenoveerd, of men is bezig geweest het verleden nog mooier te maken, dan het al was....

Herman van Kordenoordt